ТАЙЛАНГИЙН АГУУЛГА

1 Тухайн жилийн бизнес төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн товч танилцуулга.................Error! Bookmark n

2 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт........................ **2-8**

3 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт................................ **8-9**

4 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний тайлан.. **9**

5 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт... **9-12**

6 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт.. **13-14**

7 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт **14-17**

8 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний хэрэгжилт **17**

9 Дүгнэлт **18**

10 Тайлангийн хавсралтууд **19**

11 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хэмжилт, дээжлэлт хийж буй агшныг баталгаажуулсан, төсөл хэрэгжиж буй орчны фонтой хамт авсан гэрэл зураг /цэг бүр дээр 2-оос доошгүй/.. **19**

12 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн хээрийн хэмжилт, авсан дээжнүүдийн лабораторийн шинжилгээний үр дүн эх хувиар **19**

13 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээнүүдийн гүйцэтгэлийг баталгаажуулсан гэрэл зураг /арга хэмжээ бүрт 2-оос доошгүй орчны фонтой хамт авсан гэрэл зураг хавсаргах/ **20**

14 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн гүйцэтгэлийг харуулсан гэрэл зураг /нэгж талбай бүр дээр хийхээс өмнө, хийж байх үеийн, хийсний дараах байдлыг харуулсан гэрэл зургууд хавсаргах/... **21**

15 Орон нутагтай байгуулсан хог хаягдлын гэрээ, түүний биелэлтийг нотлох баримтууд, гэрэл зургууд **22**

1. Тухайн жилийн бизнес төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийн товч танилцуулга

Архангай аймгийн Тариат сум, Хорго-Тэрхийн цагаан нуурын БЦГ-т хэрэгжиж буй Иргэн И.Эрдэнэбаярын “Эх-Ундарга” аялал жуулчлалын бааз төслийн 2024 онд хэрэгжүүлэх Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг БОАЖ-ын сайдын 2019 оны 10 сарын 29 өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу төлөвлөн боловсруулж, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Хүрээлэн буй орчны бодлогын хэрэгжилтийн газрын дарга Энхмөнхөөр батлуулсан.

Батлагдсан төлөвлөгөөг аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Хангайн нурууны байгалийн цогцолборт газрын хамгаалалтын захиргаа, Тариат сумын Засаг даргын тамгын газарт тус тус хүргүүлсэн.

2 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний тайлан

Хүснэгт 1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний тайлан

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
Агаар										
1.	Дулааны улиралд хог хаягдлыг удаан хугацаанд хуримтлуулсанаар ялзарч муудах, бичил биетэн үржих	Хог хаягдлын цэгт ариутгал халдваргүйтгэл хийлгэх	Хог хаягдлын цэг	удаа	250.000	2	500.000	Дулааны улиралд 2-оос доошгүй удаа	Агаарын тухай хуулийн 9.1.2	Жавелионий уусмалыг 0.2 процентоор найруулж, хог хуримтлуулах савыг суллах бүрт буюу сар бүр шүршиж ариутгалаа. /10л усанд 14ш - ээр/
2.	Бүрэн бус тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүрээс ялгарах хийн бохирдуулагч орчны агаарын	Үйлчилгээнд ашиглах тээврийн хэрэгслийг авто тээврийн улсын үзлэгт хамруулах	Тээврийн хэрэгслүүд	ш	100.000	1	100.000	5 сард	Авто тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэг	Туслах аж ахуйн ажилд ашиглаж байсан Пронтер маркийн

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
	чанарт нөлөөлөх								явуулах журам[1]	авто машиныг авто тээврийн улсын үзлэгт хамрууллаа.
3.	Галын аюулгүй байдал алдагдах	Гал түймрийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх, галын саравч, гал унтраах багаж хэрэгслийг байршуулах, галын хор бусад шаардлагатай багаж хэрэгслийг авч байрлуулах	Гэнэтийн гал түймэр	-	600.000	1	600.000	5 сард	Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.2.6	Галын аюулгүй байдлаас урьдчилан сэргийлэх, аюул учирсан тохиолдолд аюулгүй ажиллагааны самбарыг тус тус бэлтгэн гал тогооны өрөөнд байрлууллаа. Мөн гал унтраах багаж хэрэгслэлийг бэлтгэн байрлууллаа.
Хөрсөн бүрхэвч, газрын гадарга										
4.	Хог хаягдлаар хөрс	Хатуу хог	Хог	тн	300.000	0.8-1.0	300.00	6 – 8 сард	Хог	Сумын Засаг

[1] Зам, Тээврийн сайдын тушаал, 2013.10.21, Дугаар 232

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
	бохирдох	хаягдлыг богино хугацаанд төвлөрсөн цэгт зайлуулах гэрээг сумын ЗДТГ – тай байгуулах	хаягдал				0		хаягдлын тухай хуулийн 10.2.4	даргатай 6 сарын 1 – ний өдөр 06 дугаар бүхий “Ахуйн хуурай хог хаягдал зөөж тээвэрлэх гэрээг” – г байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг ханган ажиллалаа.
5.	Хог хаягдал салхинд хийсч орчинд тархах, хур тунадасаар угаагдан шүүрэл ялгарч, хөрсний бохирдол үүсгэх	Хог хаягдал түр хуримтлуулах битүүмжлэл сайтай цэг байгуулах	Хог хаягдал	ш	350.000	2	700.000	5 сард	Хог хаягдлын тухай хуулийн 15 дугаар зүйл	Газраас 3м – ийн өндөрт байрлах хог хуримтлуулах цэгийн битүүмжлэлийг сайжруулж, сар бүр хогийг зайлуулж, ариутгалыг хийж ажиллалаа.
Гадаргын болон газрын доорх ус										
6.	Тэрхийн цагаан нуураас 150 м орчим зайтай	Эргэн тойрон нийтийн эдэлбэр газрын хог	Хог хаягдал	-	ҮА-ны зардал	-	ҮА-ны зардал	Байнга	Хог хаягдлын тухай	Өдөр бүр баазын хашаан

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
	бөгөөд хог хаягдал ил задгай хаягдсанаар гадаргын усны бохирдол үүсгэж болзошгүй	хаягдлыг хариуцан цэвэрлэх, гадаргын усны энгийн хамгаалалтийн бүсэд хориглох үйл ажиллагааг мөрдөх							хуулийн 10.2.10, Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөх журам[2]	доторх хог хаягдлыг цэвэрлэж, 7 хоног бүр баазаас нуур хүртэлх газрын хог хаягдлыг цэвэрлэж, хог хуримтлуулах цэгтээ хуримтлуулан сумын төвийн нэгдсэн хогийн цэгт зайлуууллаа.
7.	Ундны усны аюулгүй байдал алдагдах	Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ундны усыг үйлчилгээндээ ашиглах. Ундны усанд чанарын хяналтыг тогтмол хийлгэх	Ундны ус	Удаа	200.000	2 удаа	400.000	6, 8 сард	MNS 0900:2018	БОАЖГазарт цооног өрөмдөх хүсэлт гаргаж, зөвшөөрөл авсаны дагуу “Лэнд тест” ХХК – иар цооног өрөмдүүлсэн унд ахуйн зориулалт

[2] БОАЖ-ын сайд, БХБ-ын сайдын 2015 оны А-230/127 тоот хамтарсан тушаалын хавсралт

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
										бүхий зорилгоор ашиглаж байгаа гүний худгийн усны чанарын шинжилгээг хийлгэж, худгийн пасспортыг хөтөллөө.
8.		Хүнсний аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан материал бүхий ус нөөцлөх сав байршуулах, сард нэг удаа ариутгал хийх	Ус нөөцлөх сав	ш	725.000	1	725.000	Угаалга, ариутгалыг сард 1 удаа хийнэ.	MNS 4181:1993 MNS 5547:2005	1тн – ын багтаамжтай цэвэр ус хуримтлуулах цагаан савыг гал тогооны гадна талд байрлуулж, сард 1 удаа ариутгалыг тогтмол хийлээ.
9.	Газрын доорх усны нөөц хомсдох	Баазын бие засах газар, усалгаа, цэвэрлэгээ /энд аяга таваг угаах, хоол хүнс бэлтгэх	Газрын доорх усны нөөцийн хэмнэлт	м3	50.000	-	50.000	5 сард	Усны тухай хуулийн 16^{1}.4.8	Худаг ашиглалтад орсонтой холбогдуулан аймгийн

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал (төгрөг)	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
		хэсгийн цэвэрлэгээнд хамаарахгүй/-нд нуурын уснаас зөөвөрлөн ашиглах								БОАЖГ – аас гарсан Ус ашиглуулах дүгнэлтийн дагуу худгийн усыг унданд ашигласан. Мөн борооны ус тосон зөөвөрлөж мод бут усалсан болно.
10.	Усны нөөцийг зөвшөөрөлгүй ашиглах	Усны нөөцийг зөвшөөрлийн дагуу ашиглах, төлбөр төлөх	Ус ашиглалт	-	-	-	34314	4 сард	Усны тухай хуулийн 31.1	06 дүгээр сарын 03 – ны өдрийн 02 дугаар дүгнэлтийн дагуу сумтай гэрээ байгуулан усны төлбөр болох 34314 төгрөгийг төлсөн.
	Нийт						**3359314**			

3 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний тайлан

Хүснэгт 2. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

№	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
1.	Орчны тохижилтыг сайжруулах	100ш шар хуайс, 100ш бургасыг тарьж ургуулах	Ногоон байгууламж	ш	200 ш	Шар хуайс – 5000 Бургас - 4800	980.000	2024 оны Ү сард	“Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хуулийн 7.2.4, Газрын тухай хуулийн 56.6	Хашаандаа 130ш шар хуайсны суулгацыг 100ш бургасыг суулгаж, усалгаа арчилгааг тогтмол хийж, цэнэг усалгааг хийж, өвөлжилтөд бэлтгэлээ.
2.		Ногоон байгууламжийн арчилгаа, усалгаа хийх		га	1.2	200.000	200.000	Байнга		
	Нийт						**1.180.000**			

4 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний тайлан

Төсөл хэрэгжүүлэгч нь цаашид барилга байгууламжийг барих газар шорооны ажлын үед газрын хөрсөн доороос мэдэгдээгүй үлдсэн соёлын биет өв илэрсэн тохиолдолд Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн 38.3-т “Газрын хэвлийг эзэмших, ашиглах явцад соёлын биет өв илэрвэл газрын хэвлийг ашиглагч ажлаа зогсоож, энэ тухай сум, дүүргийн Засаг дарга, цагдаагийн болон уг асуудлыг хариуцсан байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ” гэж заасныг мөрдөн ажиллалаа. Тайлант хугацаанд соёлын биет өв илрээгүй болно.

5 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Хүснэгт 3. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал,төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал,төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
1.	Ахуйн	Хог хаягдлын гэрээ байгуулж, үйлчилгээний хураамжийг төлөх	Хатуу хог хаягдал	-	100.000	-	300.000	Гэрээний хугацаанд	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3, 10.2.7	Сумын Засаг даргатай 6 сарын 1 – ний өдөр “Ахуйн хуурай хог хаягдал зөөж тээвэрлэх гэрээг” – г байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, гэрээнд заасан хугацаанд үйлчилгээний хураамжийг төллөө.
2.		Хатуу хог хаягдлыг эх үүсвэр дээрээ ангилан ялгах	Хатуу хог хаягдал	төрөл	-	4	-	Байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.1	Үйлчилгээний гэрээс гарах хогноос шил лаазыг ялгаж, Аймгийн төврүү материал авахдаа 6 шуудай лааз, хуванцар савыг ачиж тушаасан.
3.		Дахин ашиглах, дахин боловсруулах боломжтой хаягдлыг түүхий эдийн цэгт нийлүүлэх	Дахин боловсруулах боломжтой хаягдал	-	20.000	4	80.000	Сард 1 удаа хүргэх	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.8	Гал тогооноос гарах хоолны хаягдлыг нохойн хоолонд айл руу тогтмол явуулж, аймаг руу материал авахдаа 4 шуудай лааз, хуванцар савыг ачиж тушаасан.
4.		Дахин боловсруулах боломжгүй хаягдлыг хог	Хатуу хог хаягдал	-	-	-	-	Сард 1-2 удаа	Хог хаягдлын тухай хуулийн	Сумын Засаг даргатай “Ахуйн хуурай хог хаягдал зөөж тээвэрлэх

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал,төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
		хаягдлын төвлөрсөн цэгт зайлуулах эсвэл тээвэрлэгчид нийлүүлэх							10.2.4	гэрээг” – г байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг ханган ажиллалаа.
5.		Ажилчдад хог хаягдлын менежментийн талаар сургалт зохион байгуулж зохих мэдлэгийг эзэмшүүлэх, хог хаягдлыг бууруулах, ангилах, дахин ашиглах, зүй зохистой хаях дадал зуршлыг хэвшүүлэх	Хог хаягдал	-	40.000	-	80.000	Жилд 1-2 удаа	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.8, 10.2.12	Менежер Э.Бадрах хог хаягдлын менежментийн талаар сургалт хийж баазын ажилчдад мэдээлэл өглөө.
6.		Нийтийг хамарсан цэвэрлэгээ, иргэдийн бүлгээс зохион байгуулсан үйл ажиллагаанд оролцох	Хог хаягдал	-	-	-	-	Тухайн бүр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.6	ХНБЦГХЗахиргаа, сумын ЗДТГ - аас зохион байгуулж буй нийтийн цэвэрлэгээнд тогтмол оролцож, Өдөр бүр баазын хашаан доторх хог хаягдлыг цэвэрлэж, 7 хоног бүр баазаас нуур хүртэлх газрын хог хаягдлыг

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал,төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг	Хэрэгжилт
										цэвэрлэж, хог хуримтлуулах цэгтээ хуримтлуулан сумын төвийн нэгдсэн хогийн цэгт зайлууллаа.
7.	Аюултай	Ахуйн хэрэглээ /цаг болон бусад тэжээл ашигладаг ахуйн төхөөрөмж/-ээс гарах батарей, зайг тусгай саванд цуглуулж, Хог хаягдлын үндэсний холбоонд өгөх.	Аюултай хог хаягдал	ш	25000	20-25	25.000	Байнга	Хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.5	Ахуйн хэрэглээнээс гарах батерей, зайг цуглуулах хайрцгийг бэлтгэн рестораны үүдэнд байрлууллаа.
	Нийт						**485.000**			

6 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилт

Хүснэгт 4. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэрэгжилт

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтам-жийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал	Хэрэгжилт
Хөрс								
1.	Хөрсний эрүүл ахуйн үзүүлэлт	Хог хаягдлын цэг орчимд	Жилд 2 удаа	2	39500	158000	MNS 3297:2019	Баазын орчинд гадагш нэвчилтгүй нүхэн

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтам-жийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал	Хэрэгжилт
								жорлонг ашиглаж байгаа бөгөөд хуурай хлораминаар 21 хоног бүр ариутгаж ажиллалаа. Ариун цэврийн байгууламжийг тогтмол ажиллуулж, тайлант хугацаанд ХНБЦГХЗ – нд хүсэлт гаргаж бохир соруулдаг машинаар 2 удаа соруулж, сулалаа.
Цэвэр ус								
1.	Ундны усны эрүүл ахуйн үзүүлэлт	Ус нөөцлөх сав	Жилд 3-аас доошгүй удаа	3-аас доошгүй	39500	118500	MNS 0900:2018	Гүний худгийн усны чанарын шинжилгээг хийлгэж, 1тн – ын багтаамжтай ус нөөцлөх савыг сар бүр ариутган ашиглаж байна.
2.	Микроэлементийн агууламж	Худаг	Жилд 1 удаа	1	64900	64900	MNS 0900:2018	Шинжилгээний дүнг хавсралтад оруулав
3.	Усны физик-химийн үзүүлэлт	Худаг	Жилд 2 удаа	2	50600	101200	MNS 0900:2018	Шинжилгээний дүнг хавсралтад

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал	Хэрэгжилт
								оруулав
	Нийт					5,190,000		

7 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Хүснэгт 5. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь 2021-2025 он												Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлан
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
	Байгаль орчны удирдлагын тогтолцоо															
1.	Газар ашиглах гэрээ байгуулах	-	Энэхүү тайлан батлагдсанаар												Удирдлага	Гэрээг байгуулсан
2.	Газрын төлбөрийг төлөх	Гэрээний дагуу												+	Удирдлага	Төлбөрийг төлсөн.
3.	Газар ашиглах гэрээг дүгнүүлэх, газрын төлбөр төлсөн акт гаргуулах	-											+	+	Удирдлага	Төлбөрийг төлсөн, акт гаргуулсан.
4.	Байгалийн унаган төрхийг хадгалах, хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар хамгаалалтын захиргаанаас өгсөн үүрэг даалгаврыг биелүүлэх, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд зарцуулах мөнгөн дүнг төсөвт төвлөрүүлэх	Байгаль хамгаалах зардал	Жил бүр												Удирдлага	Тогтмол хэрэгжүүлж ажиллаж байна.
5.	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулж, Ерөнхий үнэлгээ хийлгэсэн байгууллагаар батлуулж, хэрэгжүүлэх	ҮА-ны зардал	Эхний жилийн БОМТ-г тайлан батлагдсанаас хойш 30 хоногийн дотор, дараа жилийн БОМТ-г өмнөх оны 12 сарын 10 дотор батлуулна.												Удирдлага	Батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.
6.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг дүгнүүлэх, тайлагнах	ҮА-ны зардал										+		+	БОМТ-ний хэрэгжилтийг 11 сарын 01 дотор аймгийн БОАЖГ-Т хүргүүлж,	Хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь 2021-2025 он												Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлан
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
															дүгнүүлэх, 12 сарын 10 дотор БОАЖЯ-нд дараа жилийн БОМТ-тэй хамт хүргүүлнэ.	
Осол эрсдэл, эрүүл ахуй																
7.	Болзошгүй аваарь ослын үед нийтээр ЦУГЛАРАХ ЦЭГ-POINT–ийг 2-оос доошгүй газарт байгуулах	ҮА-ны зардал	Үйл ажиллагаа эхлэхэд												Менежер	1 цэгийг баазын баруун урд талд байгуулсан
8.	Жуулчид болон ажилчдад өөрийгөө болон бусдыг авран хамгаалах талаар зохих түвшний мэдээлэл түгээх самбар байршуулах	100.000	Үйл ажиллагааны туршид байнга												Менежер	Гал тогоонд аюулгүй ажиллагааны заавар бүхий самбарыг байрлуулсан.
9.	Цахилгааны холболтыг норм дүрмийн дагуу хийлгэх	ҮА-ны зардал	Үйл ажиллагаа эхлэхэд												Менежер	Цахилгааны инженерээр холболтыг хийлгүүлсэн.
10.	Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх багаж, хэрэгслийг байрлуулах, бүрэн бүтэн байдлыг хангах	ҮА-ны зардал	Байнга												Менежер	Багаж хэрэгслэлийг байрлуулсан.
11.	Жуулчны баазын гэр сууцанд галлагаа ашигласан бол үнс нурмыг тусгайлан бэлтгэсэн саванд хийж хадгалах	-	Тухай бүрд												Менежер	200л – ийн төмөр поошиг тагтай нь байрлуулсан.
12.	Анхны тусламж үзүүлэхэд ашиглах эмийн сан болон гэнэтийн ослийн иж бүрдлийг бэлэн байлгах	80.000	Байнга												Менежер	Анхны тусламжийн хайрцагийг бий болгож, ресторанд байрлуулсан.

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлэх хуваарь 2021-2025 он												Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлан
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
13.	Амрагчдын эрүүл ахуйн нөхцлийг хангахын тулд хүнсний бүтээгдэхүүний хадгалалт, ресторан (хоолны газар)-ны үйлчилгээ нь стандарт шаардлагыг хангасан байх	ҮА-ны зардал	Байнга												Менежер	Бэлтгэж байна. Одоогоор ресторан бүрэн ашиглалтад оруулаагүй байгаа.
14.	Жуулчдын аюулгүй байдлыг хангаж, жуулчны баазын гадна талбайг камержуулах	ҮА-ны зардал	Үйл ажиллагаа эхлэхэд												Менежер	Хяналтын камер гадна талд 2 ширхэгийг суурьлуулсан.
15.	Баазын хэмжээнд ариутгал, халдваргүйтгэл хийлгэх	650.000					+	+	+						Менежер	Добо трэйд ХХК – иар 1 удаа ариутгал хийлгэлээ.
	Нийт	**830000**														

8 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төлөвлөгөөний хэрэгжилт

Хүснэгт 6. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний хэрэгжилт

№	БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар	Хэрэгжилт
1.	Хорго-Тэрхийн цагаан нуур БЦГ-ын	Хамтран ажиллах	Байгаль хамгаалах чиглэлээр	Жил бүрийн 3-р улиралд багтаан	ҮА-ны зардал	Хамгаалалтын захиргаа болон төсөл	Архангай аймаг, Цэцэрлэг	ХНБЦГХЗахиргаатай тогтмол хамтын ажиллагаатай бөгөөд

№	БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар	Хэрэгжилт
	хамгаалалтын захиргаа			хэрэгжүүлэх		хэрэгжүүлэгч тал	хот	мэдээллийг тухай бүр солилцож байна.

9 ДҮГНЭЛТ

“Эх ундарга” жуулчны бааз нь 2024 онд нийтдээ сөрөг нөлөөллийг бууруулах 10, орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн 2, хог хаягдлын менежментийн 7, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн 3, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын 15, байгаль орчны менежментийн хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах 1 арга хэмжээ буюу нийтдээ 38 арга хэмжээг төлөвлөж, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, 99 хувийн хэрэгжилттэй ажиллалаа.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардал

Хүснэгт 7. Зардлын задаргаа

№	Бүрдэл хэсэг	2024, мян.төг	Нийт
1.	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	**3359314**	**3359314**
2.	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	1180000	1180000
3.	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-	-
4.	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	**485000**	**485000**
5.	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	**442600**	**442600**
6.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө	830000	830000
7.	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	-	-
Байгаль хамгаалах төлөвлөгөөний зардал		**5854314**	**5854314**
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал		442600	442600
БОМТ-ний зардал		**6296914**	**6296914**

Тайлангийн хавсралт зургууд:

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

Байгаль орчин аялал жуулчлалын газарт-т
Иргэнд олгох тодорхойлолт

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР

4 дүгээр баг, Эрдэнэбулган сум,
Архангай аймаг 65133
Утас/Факс: (976) 7033 3223,
Цахим шуудан: arkhangaiboag01@gmail.com

2024.06.03 № 140

ТАРИАТ СУМЫН ИРГЭН
И.ЭРДЭНЭБАЯР ТАНАА

Танай компанийн ирүүлсэн хүсэлт, жуулчны баазын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, танилцуулга холбогдох бусад материалуудыг үндэслэн 2024 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хувийг: Тариат сумын Засаг даргын тамгын газарт.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ч.БАТНАЙРАМДАЛ

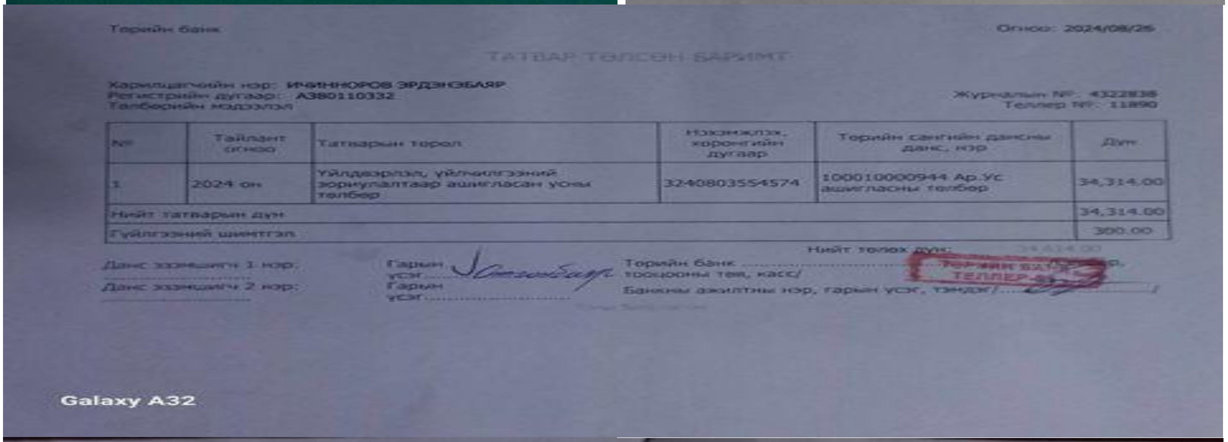
Төрийн банк Огноо: 2024/08/26

ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ

Харилцагчийн нэр: ИЧИННОРОВ ЭРДЭНЭБАЯР
Регистрийн дугаар: А380110332
Төлбөрийн мэдээлэл

Журналын №: 4322838
Теллер №: 11890

№	Тайлант огноо	Татварын төрөл	Нэхэмжлэх, хоронгийн дугаар	Төрийн сангийн дансны данс, нэр	Дүн
1	2024 он	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	32408035554574	100010000944 Ар.Ус ашигласны төлбөр	34,314.00
Нийт татварын дүн					34,314.00
Гүйлгээний шимтгэл					300.00

Нийт төлөх дүн:

Данс эзэмшигч 1 нэр:
Данс эзэмшигч 2 нэр:
Гарын үсэг
Гарын үсэг
Төрийн банк тооцооны төв, касс/
Банкны ажилтны нэр, гарын үсэг, тэмдэг/

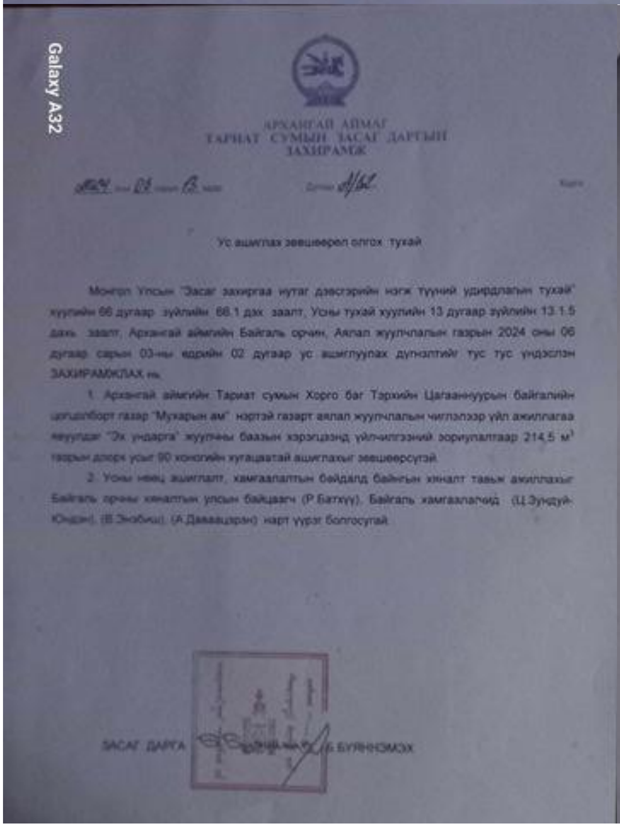

АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТАРИАТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

Ус ашиглах зөвшөөрөл олгох тухай

Монгол Улсын "Засаг захиргаа нутаг дэвсгэрийн нэгж түүний удирдлагын тухай" хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх заалт, Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.5 дахь заалт, Архангай аймгийн Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын газрын 2024 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар ус ашиглуулах дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Архангай аймгийн Тариат сумын Хорго баг Тэрхийн Цагааннуурын байгалийн цогцолборт газар "Мухарын ам" нэртэй газарт аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг "Эх ундарга" жуулчны баазын хэрэгцээнд үйлчилгээний зориулалтаар 214.5 $м^3$ газрын доорх усыг 90 хоногийн хугацаатай ашиглахыг зөвшөөрсүгэй.

2. Усны нөөц ашиглалт, хамгаалалтын байдалд байнгын хяналт тавьж ажиллахыг Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч (Р.Батхүү), Байгаль хамгаалагчид (Ц.Зундуй-Юндэн), (В.Энэбиш), (А.Даваацэрэн) нарт үүрэг болгосугай.

ЗАСАГ ДАРГА Б.БҮРЭНЗОЯ

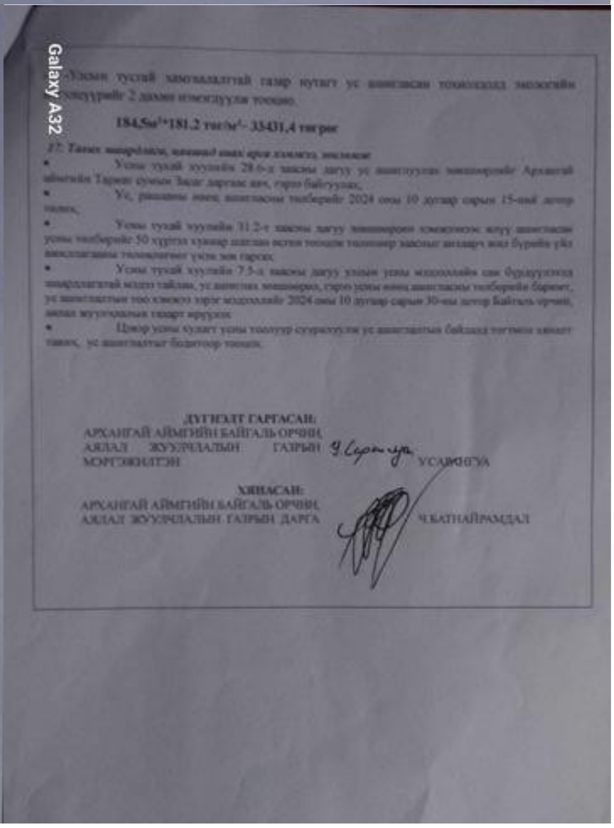

184,5м³*181.2 төг/м³- 33431,4 төгрөг

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:
АРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН
МЭРГЭЖИЛТЭН УСАЙХГУА

ХЯНАСАН:
АРХАНГАЙ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА Ч.БАТНАЙРАМДАЛ

Шинжилгээний хариу

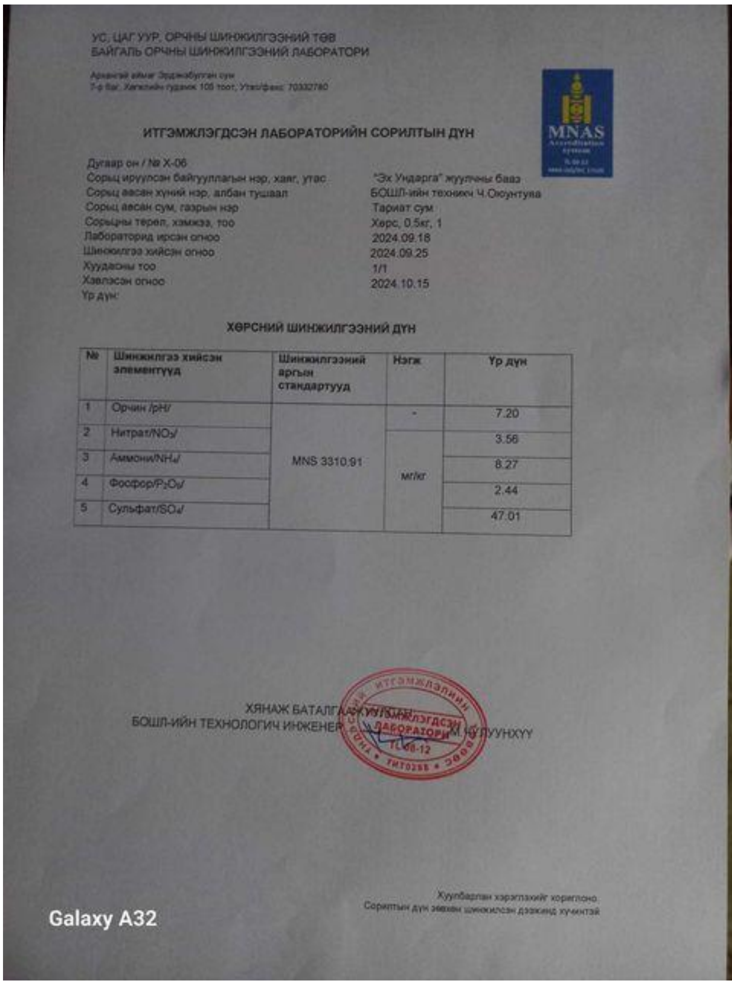

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Архангай аймаг Эрдэнэбулган сум
7-р баг, Хагалын гудамж 105 тоот, Утас/факс: 70332780

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он / № X-06	
Сорьц ирүүлсэн байгууллагын нэр, хаяг, утас	"Эх Ундарга" жуулчны бааз
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	БОШЛ-ийн техникч Ч.Оюунтуяа
Сорьц авсан сум, газрын нэр	Тариат сум
Сорьцын төрөл, хэмжээ, тоо	Хөрс, 0.5кг, 1
Лабораторид ирсэн огноо	2024.09.18
Шинжилгээ хийсэн огноо	2024.09.25
Хуудасны тоо	1/1
Хэвлэсэн огноо	2024.10.15
Үр дүн:	

ХӨРСНИЙ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

№	Шинжилгээ хийсэн элементүүд	Шинжилгээний аргын стандартууд	Нэгж	Үр дүн
1	Орчин /pH/	MNS 3310:91	-	7.20
2	Нитрат/NO_3/		мг/кг	3.56
3	Аммони/NH_4/			8.27
4	Фосфор/P_2O_5/			2.44
5	Сульфат/SO_4/			47.01

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:
БОШЛ-ИЙН ТЕХНОЛОГИЧ ИНЖЕНЕР М.ЧУЛУУНХҮҮ

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮН

Дугаар он / № У-65	
Сорьц ирүүлсэн байгууллагын нэр, хаяг, утас	"Эх Ундарга" жуулчны бааз
Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал	БОШЛ-ийн техникч Ч.Оюунтуяа
Сорьц авсан сум, газрын нэр	Тариат сум
Сорьцын төрөл, хэмжээ, тоо	Ус, 1.5л
Лабораторид ирсэн огноо	2024.09.17
Шинжилгээ хийсэн огноо	2024.09.21
Хуудасны тоо	1/1
Хэвлэсэн огноо	2024.10.15
Үр дүн:	

УСНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

№	Шинжилгээний үзүүлэлт	Шинжилгээний аргын стандарт	Нэгж	Үр дүн	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 4586:1998
1	Өнгө	Мэдрэхүй	-	Өнгөгүй	-
2	Үнэр	Мэдрэхүй	-	Үнэргүй	-
3	pH	MNS ISO 10523:2001	-	7.82	6.5-8.5
4	Цахилгаан дамжуулах чанар	MNS ISO 7888:1999	µS/cm	200.4	-
5	Хатуулаг	MNS 1097:2023	мг-экв/л	1.63	-
6	Кальци	MNS 1097:2023	мг/л	23.8	-
7	Магни	MNS 1097:2023	мг/л	5.4	-
8	K+Na	MNS 1097:2023	мг/л	9.5	-
9	Сульфат	MNS 6721:2023	мг/л	14.2	100
10	Гидрокарбонат	MNS 6832:2020	мг/л	93.9	-
11	Хлорид	MNS 4424:2005	мг/л	6.4	300
12	Аммони	MNS ISO 7150-1:2008	мг/л	0.07	0.5
13	Эрдэсжилт	MNS 1097:2023	мг/л	153.2	-
14	Нитрат	MNS 6834:2020	мг/л	2.29	9.0
15	Нитрит	MNS 6779:2019	мг/л	0.002	0.02
16	Төмөр	MNS 4430:2005	мг/л	0.00	-
17	Фторид	MNS 6272:2011	мг/л	0.07	1.5
18	Фосфат	MNS ISO 6878:2001	мг/л	0.000	0.1
19	ПИЧ[1]	MNS 6833:2020	мгO/л	0.8	10.0
20	Жинлэгдэх бодис	MNS ISO 11923:2001	мг/л	2.2	-

ПИЧ[1] перманганатын исэлдэх чанар

ХЯНАЖ БАТАЛГААЖУУЛСАН:
БОШЛ-ИЙН ТЕХНОЛОГИЧ ИНЖЕНЕР М.ЧУЛУУНХҮҮ

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн зөвхөн шинжилсэн дээжинд хүчинтэй

Бүх цахилгаан эрчим хүчээ 100% Нарны сэргээгдэх эрчим хүчээр шийдлээ.

Шинэ боловсон ариун цэврийн өрөө

Шар хуайс, бургас. Хашаандаа 200 суулгац тарьж, усалгаа арчилгааг тогтмол хийлээ.

Галын аюулгүй байдлыг хангах багаж

Аянга зайлуулагч

Аялал жуулчлалын ид ачааллын үед нуурын эргээр буудалласан майхантай амрагчдад хог хаягдлын талаар байнгын санамж өгч, амрагчдын хогийг өөрийн хог хуримтлуулах цэгт хуримтлуулан, бие засах газрыг ашиглуулдаг.

ТАЙЛАН БИЧСЭН :
ЭХ УНДАРГА ЖУУЛЧНЫ БААЗЫН МЕНЕЖЕР Э.БАДРАХ